

VI CONGRÉS ORDINARI DEL PS

El dia 5 de juny del 2004 a l'Arthotel d'Andorra la Vella.

Ponència Josep Dallerés

Grups Parlamentaris i Consellers Generals: de les condicions d'exercici de l'activitat parlamentària

L'article 1, apartat 4, de la Constitució proclama que: "El règim polític d'Andorra és el Copríncipat Parlamentari." Subratllo: **Parlamentari**.

En aquest sentit, el títol IV de la Carta Magna, continua, article 50: "El Consell General, que expressa la representació mixta i paritària de la població nacional i de les set Parròquies, representa el poble andorrà, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos de l'Estat i impulsa i controla l'acció política del Govern." Recalco les funcions del Consell General, a més de la de representació del poble andorrà: "exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos de l'Estat i impulsa i controla l'acció política del Govern."

El Reglament del Consell General, en el seu capítol segon desenvolupa quines són les condicions d'exercici de l'activitat parlamentària per part dels Consellers Generals, en quin marc s'inscriu tal activitat.

Ara, quan la Constitució ja ha complert els seus primers deu anys d'existència, és hora, al meu entendre, de fer balanç de com, els Consellers Generals exerceixen activitat parlamentària el que aquesta els encomana.

1. El Consell General representa el poble andorrà

Si el text és clar en aquest sentit, crec que ningú no se sorprendrà si afirmo que al llarg d'aquests deu anys, per més que siguin els Consellers Generals els qui, en presentar-se davant dels electors, esdevenen, per la via de les urnes, els representants teòrics dels ciutadans, a la pràctica, és el Govern qui sembla detenir aquesta representació. Només cal demanar a qualsevol pel carrer si sap qui és el Síndic o si coneix algun Conseller general.

Si tal desconeixement és en part acceptable vist que és el Govern qui dirigeix la política nacional i internacional així com l'administració de l'Estat, no deixa de ser cert també que tot un seguit de factors altres que re tenen a veure amb els anteriors contribueixen a tal estat de fets. Una, de ben cert, és deguda al tractament que donen a representants d'una i altra institució els mitjans de comunicació, fruit aquest, molt sovint, de la capacitat de resposta d'uns i altres davant d'un fet concret, d'una actuació, d'una intervenció. Uns i altres, recordem-ho no disposen ni del mateix temps de dedicació ni de mitjans d'assessorament comparables per a l'exercici de llurs funcions!

En aquest sentit, no és potser una casualitat si no s'ha tirat endavant una llei que reguli el protocol, com no és casualitat tampoc si els mitjans de què disposen els Grups Parlamentaris no permeten sempre poder treballar amb celeritat. No oblidem, per altra banda, que mentre la dedicació dels membres de Govern és exclusiva i disposen de tota la màquina administrativa, la dedicació dels Consellers Generals és parcial i no disposen de suport logístic real.

2. El Consell General exerceix la potestat legislativa

És cert que en més d'una ocasió els Grups Parlamentaris han exercit la iniciativa legislativa. No és menys cert que, quan s'analitzen en detall el tipus de textos presentats per aquesta via, cal reconèixer que molt sovint, i en particular quan es tracta de lleis complexes, aquestes s'han beneficiat del suport de l'estructura del Govern; d'haver disposat de la possibilitat d'assessoraments

altres i, potser també, de més disponibilitat dels Consellers Generals, altres iniciatives haguessin pogut ser possibles.

3. El Consell General aprova els pressupostos de l'Estat

Es tracta efectivament d'un ritual que es fa cada any i dic ritual perquè el treball que es du a terme en aquest sentit, considero que no s'allunya gaire d'això. Cada any el Govern ha esgotat al màxim el termini que dona la Constitució per a la presentació d'aquesta eina indispensable. Per més que la tramitació d'aquesta llei sigui prioritària i paralitzi les tramitacions en curs, el Consell General disposa de 15 dies hàbils per a estudiar-la i procedir a presentar, el cas escaient, les esmenes corresponents. És totalment impossible, amb la dedicació dels Consellers Generals a mig temps i sense cap tipus de suport logístic poder fer un estudi acurat del conjunt de la documentació que això representa, estudi indispensable si per tal de poder-ne fer després el seguiment de l'execució sense haver d'esperar el moment de la liquidació definitiva.

4. El Consell General impulsa i controla l'acció política del Govern

En el punt anterior ja s'ha fet esment de les dificultats d'assegurar un control eficaç en matèria d'execució pressupostària, passa el mateix quan es tracta d'intentar exercir aquest control en qualsevulla altra matèria concernint qualsevol altra Comissió.

Seria fàcil elaborar un llistat dels seguiments que, sense prejutjar re negatiu, només per tal d'exercir de manera molt més responsable el mandat que és el dels Consellers Generals, caldrien en Educació, Sanitat, Obres Públiques, Finances, Afers Exteriors o Medi Ambient per citar-ne uns quants, o encara en el seguiment del funcionament de les parapúbliques, o el dels Organismes internacionals als que Andorra participa.

En el cas de l'impuls de l'acció de Govern, cal també, com en el cas de les iniciatives legislatives, poder disposar d'un plantejament propi i coherent, estudiat i segur, fruit d'un treball d'equip no únicament de parlamentaris, per més que disposin del suport d'una comissió del Partit, sinó també d'experts, per tal de poder orientar o rebatre els plantejaments que exposi Govern. Tots sabem, a tall d'exemple, que amb els mitjans de que disposem, s'ha de prioritzar i al llarg d'aquesta legislatura només hem pogut treballar un projecte amb un plantejament similar: les relacions amb Europa.

Per tot l'exposat (de manera molt ràpida i breu) proposo que s'adopti el present:

ACORD

El Partit Socialdemòcrata considera que per tal de poder exercir amb un màxim de responsabilitat política i ciutadana la tasca que la Constitució encomana al Consell General, els Grups Parlamentaris han de poder disposar de dotacions econòmiques en acord amb el mandat rebut. Així mateix, els Consellers Generals han de poder dedicar la totalitat del seu temps, si així ho requereix l'exercici de l'activitat, disposant de remuneració d'acord amb l'article 9 del Reglament del Consell General; tal remuneració ha de ser digna i no ha de fer discriminatori el càrrec per via de la seva insuficiència.

A tal efecte es dona mandat al Grup Parlamentari perquè així ho defensi en el si de l'Assemblea i, considerant que cada pas que s'avanci en aquesta direcció és un esglaió més vers la plena democratització de la vida política andorrana recomana que, sense tancar-se en banda sigui capaç de negociar avenços significatius en aquest sentit, sense perdre mai de vista que l'objectiu final és que tots els consellers Generals, independentment de llur origen laboral i de llur capacitat econòmica puguin ocupar l'escó corresponent amb condicions semblants.

Per raons similars i tenint en compte les controvèrsies sorgides a rel de les remuneracions dels càrrecs públics als Comuns després de les darreres eleccions comunals, s'encomana a l'Executiva estudiï per al proper Congrés una proposta concreta que pugui esdevenir, un cop debatuda i aprovada, la posició oficial del Partit al respecte.”.

Voldria precisar, un cop acabada de llegir aquesta ponència, l'acord final que es demana que s'agafi, en el primer redactat era un acord bastant més tancat se'm va fer remarcar quan el vaig presentar al Grup Parlamentari que potser valia la pena deixar-lo més obert i deixar un marge de maniobra per no perjudicar per un costat les possibles negociacions i per una altre costat els casos particulars de que s'hagués de deixar o la obligatorietat de deixar el treball propi, és cert que si agafem el Grup Parlamentari actual dels sis Consellers no hi ha cap que estigui en les mateixes condicions, però sí que hi a un al qual la llei li impedeix mantenir l'anterior lloc de treball que tenia i ser Conseller General, amb això ens podem trobar cada cop més i és per aquesta raó que hi ha essencialment el paràgraf penúltim que s'obre, tot i que jo considero personalment que el càrrec de Conseller ha de ser a ple temps, també sabem que no tothom està d'acord i que seran unes negociacions dures si es pot arribar; tot progrés en aquest sentit fora importat de poder assolir abans de les properes eleccions perquè en el moment d'elaborar llistes es tinguin clares quines seran les condicions en les que els elegits es trobaran un cop s'estigui al Consell General.